

Pracujesz pod DIS? Sprawdź swoje przywileje.

System zatrudnienia polskich marynarzy pod banderą DIS przynosi wiele zapytań i niepewności związanych z interpretacją warunków zatrudnienia, szczególnie częścią związaną z zabezpieczeniem społecznym i innymi świadczeniami wynikającymi z przepisów duńskich.

Ogólne wytyczne związane z warunkami zatrudnienia powinny być zgodne z przepisami duńskimi, gdzie z pomocą przychodzi duńska administracja morską DMA wraz z opracowaniem najważniejszych zagadnień –

<https://www.omk.org.pl/DataFiles/dis/DIS%20SeafarersRightsDuties2020.pdf>

Polskim marynarzom przysługuje także fundusz emerytalny ATP, który został opisany w skrócie na stronach lifeindenmark.com:

<https://lifeindenmark.borger.dk/working/seafaring-citizens/conditions-of-employment>

oraz system ubezpieczenia społecznego

<https://lifeindenmark.borger.dk/working/seafaring-citizens/social-security-for-seafaring-citizens>

Dla osób „pokrzywdzonych” przez swojego pracodawcę, także pod względem równouprawnienia, administracja jest gotowa przyjąć zawiadomienia od pracowników pod adresem

<https://lifeindenmark.borger.dk/working/seafaring-citizens/complain-about-working-and-living-conditions>

Powyższe, jak i dodatkowe informacje zamieściliśmy także w strefie marynarza – Bandery UE.

TL.

Źródło: www.omk.org.pl

Koniec z zaniżonymi płacami i wydłużonymi kontraktami.

Po masowych zwolnieniach z pracy marynarzy brytyjskich w P&O i zastąpieniu ich blisko 800 tańszymi pracownikami zatrudnionymi za połowę minimalnej stawki godzinowej na wydłużonych kontraktach, pojawiły się sygnały o wzroście płac i przywróceniu normalnych rotacji 14/14 dni.

Na zmianę sytuacji jak i podwojenie obecnej stawki godzinowej 4.87GBP (do minimalnej w granicach 11 GBP za godzinę) mają wpłynąć nowe przepisy, które zaczną obowiązywać początkowo we Francji, a później także po stronie brytyjskiej. Według nowych regulacji, poza zmianami w stawkach płacowych zmienią się także okresy zamustrowania, które nie mogą przekroczyć 14 dni i 12h pracy na dobę. Obecnie niektóre narodowości, zatrudniane przez maltańskiego pracodawcę, według doniesień prasowych, miały podpisane umowy na nieprzerwany okres 17 tygodni, 12h pracy na dobę, 7 dni w tygodniu.

Jest to bardzo duży postęp w obronie miejsc pracy i równego traktowania marynarzy w europejskiej żegludze promowej. Z dużą satysfakcją widzimy jak działania ITF, francuskich i angielskich związków zawodowych wpływają na eliminację dumpingu płacowego w żegludze promowej.

Źródło: www.omk.org.pl

Akcja duńskich dokerów i międzynarodowa solidarność.

Akcja dokerów w Esbjerg w Danii zakończyła się podpisaniem nowego układu zbiorowego pracy (CBA) gwarantującego lepszą płacę i warunki marynarzom instalującym morską energię wiatrową w Niemczech.

Dokerzy z duńskiego związku zawodowego i filii ITF, 3F, rozpoczęli akcję, jak firma zajmująca się inżynierią podmorską Seaway 7 odmówiła podpisania umowy CBA na jej statek offshore Seaway Ventus. Statek Seaway Ventus jest czarterowany do realizacji dwóch projektów Ørsted w Niemczech, przy czym Esbjerg jest portem postojowym, w którym instalowane są turbiny.

Dokerzy z Belgii (ACV Transcom), Australii (Unia Morska Australii) i USA (Międzynarodowe Stowarzyszenie Dokerów) byli przygotowani do akcji solidarnościowej mającej na celu wsparcie skandynawskich dokerów i marynarzy. To, w połączeniu z silnym wsparciem ze strony kierownictwa portu Esbjerg, miało kluczowe znaczenie dla nowej umowy podpisanej przez Norweski Związek Marynarzy (NSU).

Szczegóły:

<https://www.itfseafarers.org/en/news/danish-dockers-action-and-international-solidarity-wins-improved-conditions-seafarers>

Źródło: www.itfseafarers.org

20 lat Polski w Unii Europejskiej. Podsumowanie Politechniki Morskiej w Szczecinie.

---

1 maja 2004 roku Polska została członkiem Unii Europejskiej – mija 20 lat od tego wydarzenia. To dwie dekady intensywnego rozwoju również naszej uczelni.

Polska przystąpiła do wspólnoty na mocy Traktatu akcesyjnego z 16 kwietnia 2003 roku po tym, jak w referendum aż 77 proc. obywateli opowiedziało się za tym rozwiązaniem.

20 lat, 100 projektów

Nasza uczelnia – wówczas jeszcze Wyższa Szkoła Morska – przystąpiła do pierwszego unijnego projektu jeszcze w roku 2003, przed akcesją. Był to projekt z programu Leonardo da Vinci „Przemysłowe staże studentów WSM w Szczecinie ukierunkowane na praktyczne zapoznanie się z nowoczesnymi technologiami napraw i regeneracji maszyn i urządzeń okrętowych”. Pierwszy projekt stażowy opiewał na nieco ponad 6 tys. euro i trwał do lutego 2004 roku, zatem skończył się jeszcze przed wejściem do wspólnoty.

Od tego czasu zrealizowaliśmy 83 projekty, 17 jest w trakcie realizacji, a 3 są obecnie planowane. Zakończone przedsięwzięcia obejmowały zarówno inwestycje w infrastrukturę, modernizacje budynków, laboratoriów, nowe technologie, rozwój badań naukowych, jak i programy praktyk, stażów, nowe kierunki kształcenia.

Bez funduszy unijnych nie byłoby zatem np. informatyki ani mechatroniki, a co za tym idzie, nie powołalibyśmy w 2019/20 roku nowych wydziałów. Przez dwie dekady zrealizowaliśmy programy stażowe, edukacyjne, ekologiczne (baza B+R dla energetyki wiatrowej, projekty zmniejszania emisji spalin). Rozwijaliśmy bazę wiedzy, dbaliśmy o bezpieczeństwo (projekty dot. bezpieczeństwa ruchu morskiego, analizy ryzyka etc.). Rozwijaliśmy region – wspierając potrzeby powstającego w Świnoujściu gazoportu, utworzyliśmy m.in. Centrum Symulacyjne Terminalu LNG.

Zrealizowane do tej pory projekty uzyskały prawie 5 milionów euro unijnych dotacji, te w trakcie realizacji to kolejne 700 tys. euro wsparcia dla naszego nowoczesnego rozwoju.

- Nasza uczelnia zawsze aktywnie pozyskiwała środki na realizację projektów rozwojowych – mówi JM Rektor, Wojciech Ślaczka. – Fundusze unijne to niezmiernie szansa rozwoju, dlatego ciągle tworzymy zespoły, przygotowujemy projekty i aplikujemy o środki z UE, gdy tylko jest to możliwe – dodaje. Dzięki temu w ostatnich latach uczelnia rozwijała się, proponując studentom i naukowcom pracę, badania oraz kształcenie oparte o najnowsze technologie, wpisując się w zmieniający się rynek nauki, edukacji i pracy.

Wspólna Europa

Przez dwie dekady benefity płynące z przystąpienia do UE liczone są już w setkach miliardów euro – to ponad 160 miliardów netto. Jako państwo członkowskie Polska może wpływać na decyzje podejmowane na forum Unii Europejskiej, a nasi przedstawiciele zasiadają w Parlamencie Europejskim. Wkrótce – już w czerwcu – czekają nas kolejne wybory, w których wskażemy posłów, by reprezentowali nas w Brukseli przez nadchodzących pięć lat.

Źródło: pm.szczecin.pl

Ogólnopolska Akcja Protestacyjna 10 maja 2024.

Zapraszamy na ogólnopolską akcję protestacyjną, która odbędzie się w Warszawie w dniu 10 maja 2024r.

Zapisy na wyjazd autokarem ze Szczecina, pod numerami tel. 91-422 02 02, 517 387 882, lub mailowo, adres ryszard_rybicki@omk.org.pl.

Można także skontaktować się z Zarządem Regionu, odpowiedniego dla miejsca zamieszkania.

Źródło: www.omk.org.pl

Patent dla Uniwersytetu Morskiego w Gdyni.

Urząd Patentowy RP przyznał na rzecz Uniwersytetu Morskiego w Gdyni prawa wyłączne na wynalazek pt. **"Sposób wytwarzania pianki poliuretanowej modyfikowanej nanochitozanem, pianka poliuretanowa modyfikowana nanochitozanem otrzymywana tym sposobem i zastosowanie pianki poliuretanowej modyfikowanej nanochitozanem"** i w dniu 22 marca 2024 roku wydał dokument patentowy o numerze 244905. Twórczyniami opatentowanego wynalazku są dr hab. inż. Joanna Brzeska, prof. UMG oraz mgr Agnieszka Piotrowska-Kirschling z Wydziału Zarządzania i Nauk o Jakości.

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania pianki poliuretanowej modyfikowanej nanochitozanem oraz otrzymana w ten sposób pianka o właściwościach sorpcyjnych. Pianki przeznaczone są do zastosowania jako sorbenty w procesach oczyszczania wód, w szczególności z uciążliwych mikrowycieków olejowych, produktów ropopochodnych zanieczyszczających środowisko wodne i mających negatywny wpływ na florę i faunę. Klientem rozwiązania w postaci pianek są porty morskie, oczyszczalnie ścieków, służby interwencyjne. Odbiorcami zainteresowanymi komercjalizacją i wdrożeniem rozwiązania są firmy z sektora produkcyjnego, specjalizujące się w wytwarzaniu innowacyjnych sorbentów. Zaletą technologii jest minimalizacji uciążliwych dla środowiska odpadów krewetkowych pochodzących z przemysłu spożywczego (aspekt proekologiczny). Opatentowane rozwiązanie otrzymało nominację w XI konkursie "Eureka! DGP – odkrywamy polskie wynalazki".

Więcej informacji:

- [https://edgp.gazetaprawna.pl/e-wydanie/59382,2-lutego-2024/77234,Dziennik-Gazeta-Prawna/895687,Krewetki-kontra-ropa.html?utm_source=forsal.pl&utm_medium=link-redakcyjny-edgp&utm_campaign=link-redakcyjny-edgp-id102715\(link is external\)](https://edgp.gazetaprawna.pl/e-wydanie/59382,2-lutego-2024/77234,Dziennik-Gazeta-Prawna/895687,Krewetki-kontra-ropa.html?utm_source=forsal.pl&utm_medium=link-redakcyjny-edgp&utm_campaign=link-redakcyjny-edgp-id102715(link%20is%20external))
- [https://edukacja.dziennik.pl/eureka-dgp/artykuly/9422741,krewetki-kontra-ropa.html\(link is external\)](https://edukacja.dziennik.pl/eureka-dgp/artykuly/9422741,krewetki-kontra-ropa.html(link%20is%20external))
- https://eureka.dziennik.pl/wynalazki/Eureka2024_wynalazek27.html

Źródło: umg.edu.pl

Zaczął działać rurociąg Trans Mountain Kanadyjska ropa płynie na zachód.

Rozpoczęła się komercyjna eksploatacja rozbudowanego rurociągu Trans Mountain, którym kanadyjska ropa płynie z Alberta na zachodnie wybrzeże Kanady – poinformował w środę operator obiektu Trans Mountain Corporation.

„Data 1 maja 2024 oznacza początek działalności komercyjnej (...). Tankowce będą mogły rozpocząć odbieranie ropy z Linii 2 do połowy maja” - napisała firma w komunikacie. Cytowany w nim prezes Trans Mountain Corporation Dawn Farrell przypomniał, że zbudowano 988 km nowego rurociągu, odnowiono działanie 193 km istniejących wcześniej instalacji, zbudowano 12 nowych przepompowni i 19 magazynów ropy. Docelowo rurociągiem będzie transportowane 890 tys. baryłek ropy dziennie.

Część rurociągu zbudowana została w latach 50., transportowano nim do 300 tys. baryłek ropy dziennie. W związku z rosnącym zapotrzebowaniem na surowiec i możliwościami sprzedawania kanadyjskiej ropy z Alberta na rynkach azjatyckich, firma Kinder Morgan Canada zadeklarowała w 2012 r., że chce rozbudować Trans Mountain. W grudniu 2016 r. została wydana zgoda federalna na rozbudowę istniejącego rurociągu o równoległą nitkę, czyli prawie trzykrotne zwiększenie zdolności przesyłowych.

Projekt natrafił jednak na liczne sprzeciwy, w tym ostre protesty Indian mieszkających na trasie budowy. W połowie 2018 r. rząd Kanady podjął decyzję o wykupie za 4,5 mld CAD rurociągu i związanej z nim infrastruktury. We wrześniu 2018 r., w dniu przejęcia rurociągu przez skarb państwa, sąd unieważnił wcześniejszą zgodę regulatora na budowę drugiej nitki. W czerwcu 2019 r., zaledwie kilka godzin po przyjęciu przez Izbę Gmin deklaracji o zagrożeniu dla klimatu, rząd ponownie wydał zgodę na rozbudowę rurociągu, a na początku grudnia 2019 budowa się rozpoczęła. Pojawiły się wówczas informacje, że grupa indiańskich inwestorów będzie chciała

wykupić rurociąg od rządu federalnego, który od decyzji przejęcia rurociągu od Kinder Morgan deklarował, że jest tylko czasowym właścicielem.

Spór z Indianami i organizacjami ochrony środowiska nie został jednak rozwiązany. W listopadzie 2019 r. publiczny nadawca CBC opublikował dokumenty wykazujące jak Trans Mountain Corp. tropi swoich przeciwników i utrudnia im działalność.

Budowa Trans Mountain miała również znaczenie polityczne. Alberta, która jest rządzona przez konserwatystów, od lat skarży się na rzekomą niechęć władz federalnych do prowincji. Są nawet środowiska skrajnej prawicy mówiące o „secesji” Alberta.

Przejęcie Trans Mountain przez rząd federalny i poprowadzenie budowy było też interpretowane jako jedyne możliwe rozwiązanie w związku z podpisaną w 2012 r. przez konserwatywnego premiera Kanady Stephena Harpera umową z Chinami o ochronie inwestycji. Umowa, której nie można wypowiedzieć przez 31 lat, dała chińskim inwestorom możliwość zaskarżania niekorzystnych dla nich decyzji rządu Kanady. Brytyjski "Guardian" napisał, że tymczasowa nacjonalizacja Trans Mountain miała właśnie uniemożliwić zaskarżanie rządu federalnego i władz prowincji o uszczuplanie dochodów chińskich inwestorów, którzy zainwestowali w kanadyjskie piaski ropośne.

Źródło: PAP

Pierwszy RoRo między Gdynią a Södertälje wypłynie 21 maja.

---

21 maja Lakeway Link rozpocznie usługę RoRo pomiędzy Gdynią a Södertälje, z trzema w wypłynięciami w tygodniu w każdym kierunku.

Lakeway Link oferuje regularny transport RoRo dla naczep i ładunków gabarytowych między Gdynią i Södertälje w Szwecji. Według przewoźnika, połączenie ma odciążać sieć drogową i kolejową między Europą Środkową i Skandynawią.

Na trasie kursować będzie niedawno zakupiony przez Lakeway Link statek Lakeway Express, pływający pod szwedzką banderą. Jego portem macierzystym jest Västerås, gdzie linie mają swoją siedzibę.

Statek będzie mógł pomieścić około 108 naczep na linii ładunkowej o długości 1625 metrów. Co ważne, jednostka zabierać będzie same naczepy - bez ciężarówek oraz ich kierowców. W Polsce statek zawijać będzie do terminalu OT Port Gdynia. Podróż w jedną stronę potrwa około 22 godzin. Przewoźnik podaje ponadto, że po zakończeniu przebudowy śluz w Södertälje w 2026 roku, trasa zostanie najpewniej przedłużona do portu w Västerås nad jeziorem Melar.

- To pierwszy krok, aby wprowadzić nowe, innowacyjne rozwiązanie dla transportu wodnego bezpośrednio do centralnej Szwecji i regionu Mälaren. Nasze rozwiązanie stanowi bardzo konkurencyjną alternatywę dla tradycyjnego transportu drogowego, zapewniając opcję wysyłki o znacznie niższym wpływie na środowisko. Ponadto nasza usługa wychodzi na przeciw problemowi niedoboru kierowców ciężarówek na rynku. Kierowcy zostawiają swoje naczepy na nabrzeżu, a stamtąd są one wprowadzane na pokład - mówi Fredrik Hermansson, CEO Lakeway Link.

Źródło gospodarka morska.pl

Polska przyspiesza przejście na atom – chce być liderem w Europie.

Podczas gdy Niemcy uparcie obstają przy rezygnacji z energetyki jądrowej, Polska przyspiesza przejście na atom i może być niedługo europejskim liderem technologicznym w Europie – pisze w poniedziałek niemiecki dziennik „Die Welt”.

W dzienniku podkreślono, że nowy premier Donald Tusk nie kwestionuje decyzji o rozbudowie energetyki jądrowej w Polsce. Zdaniem „Die Welt” „na polskiej scenie politycznej panuje konsensus, że przejście na energię jądrową jest jedynym sposobem na zaspokojenie rosnącego głodu energii w kraju, a jednocześnie spełnienie wymogów polityki klimatycznej UE”. Takie podejście - w ocenie gazety – reprezentował rząd PiS oraz obecnie przejawia Platforma Obywatelska, która wchodzi w skład koalicji rządzącej.

W nawiązaniu do wyłączenia ostatnich elektrowni atomowych w Niemczech w 2023 r. dziennikarz „Die Welt” ocenił, że „Niemcy znajdują się między dwoma krajami w Europie, które uważają energię jądrową za kluczową technologię – Francją, tradycyjną potęgą nuklearną na Zachodzie, a teraz i Polską, która przewartościowuje energetykę jądrową”.

Niemiecka gazeta zwraca uwagę, że „polski zwrot w energetyce jądrowej” obejmuje nie tylko budowę dużych elektrowni, ale również małych reaktorów modułowych (SMR). Podkreślono, że zgłoszono już ponad sto planów stworzenia reaktorów SMR. „Czyni to z Polski europejskiego lidera, choć budowa reaktorów SMR planowana jest również we Francji, Czechach i innych krajach UE” – czytamy w „Die Welt”.

W dzienniku stwierdzono, że technologia reaktorów SMR to „część renesansu nuklearnego”. „Nabiera on tempa od czasu inwazji Rosji na Ukrainę i późniejszego kryzysu energetycznego w UE - od Ameryki Północnej po Europę i Azję Wschodnią” – dodano. Jak dotąd tylko kilka projektów na całym świecie można uznać za SMR. Wkrótce może się to jednak zmienić – czytamy w „Die Welt”.

Przypomniano, że w grudniu 2023 r. polskie konsorcjum Orlen Synthos Green Energy (OSGE) ogłosiło zgodę na budowę 24 reaktorów SMR w sześciu lokalizacjach w Polsce. Amerykańska firma GE Hitachi ma zbudować w Polsce reaktor BWRX-300 do 2030 r. – wyjaśniła gazeta.

Według „Die Welt” „oprócz reaktorów BWRX-300 Polska będzie się opierać na całej gamie innych technologii SMR”. Zdaniem dziennika korzystanie z kilku technologii jednocześnie może doprowadzić do „prawdziwego boomu na technologię SMR, w którego centrum w Europie znalazłaby się Polska”.

W niemieckiej gazecie oceniono, że w Polsce „można mówić wręcz o euforii”. „Według sondaży 60 proc. Polaków jest za budową reaktorów SMR, a 75 proc. ogólnie popiera rozwój energetyki jądrowej” – zaznaczono.

„Die Welt” stwierdza, że reaktory SMR mogą mieć duży wpływ na dostawy ciepła i znacząco przyczynić się do dekarbonizacji. Wyjaśniono, że węgiel stanowi w Polsce ponad 70 proc. miks energetycznego. „Energia jądrowa ma zastąpić węgiel” – przewiduje dziennik.

Źródło: PAP

Eskalacja zakłóceń GPS w regionie bałtyckim. Finlandia wskazuje na Rosję.

Zakłócenia sygnału GPS, które znacząco nasilają się od dłuższego czasu, wynikają z działań Rosji – oświadczyła szefowa MSZ Elina Valtonen w piątek po posiedzeniu komisji polityki zagranicznej i bezpieczeństwa z prezydentem Alexandrem Stubbem. Działamy w tej sprawie razem z sojusznikami NATO oraz partnerami w UE – przekazano w oficjalnym komunikacie władz.

Według szefowej fińskiej dyplomacji "zakłócenia przejawiają się w różny sposób", ale resort nie ma informacji, czy jest to "celowe, czy też uboczny skutek działań".

Jak wynika z raportu Fińskiej Agencji Transportu i Komunikacji (Traficom), ilość raportowanych zakłóceń sygnału GPS w ruchu powietrznym na obszarze Finlandii oraz w regionie bałtyckim "nie jest zjawiskiem nowym", ale zwiększyła się znacząco odkąd Rosja zaatakowała Ukrainę.

Zwraca się uwagę, że Rosja posiada bazy do prowadzenia wojny elektronicznej w Zatoce Fińskiej, m.in. w Petersburgu oraz w południowej części Bałtyku w obwodzie kaliningradzkim. Wykorzystuje też własny system nawigacji satelitarnej Glonass.

Zakłócenia GPS są typowe na obszarach objętych konfliktem oraz w ich sąsiedztwie – podkreślono w komunikacie Traficom. W ostatnim czasie liczba zgłaszanych przypadków z wielokrotnością się. W tym roku były już setki incydentów, podczas gdy w całym 2023 r. około pół tysiąca. Z kolei w 2020 r. i wcześniej rocznie odnotowywano rocznie po kilkadziesiąt takich przypadków.

Awarie w odbiorze sygnału GPS nasiliły się znacząco odkąd w styczniu tego roku Ukraina zaatakował dronami rosyjską infrastrukturę energetyczną. "Możliwe, że obecne zakłócenia sygnału w przestrzeni powietrznej są efektem samoobrony Rosji. W praktyce celem zagłuszenia sygnału jest umożliwienie nawigacji i sterowania dronami, a działanie to nie ogranicza się tylko do terytorium Rosji, ale rozprzestrzenia się także na obszar Finlandii" – podkreśliła fińska administracja.

Na początku tygodnia linia lotnicza Finnair zdecydowała się zawiesić na miesiąc loty do estońskiego Tartu, po tym jak w ubiegły weekend ze względu na zakłócenia sygnału GPS dwa samoloty fińskiego przewoźnika nie mogły nocą podejść do lądowania i musiały zawrócić do Helsinek.

Tartu jest jednym z nielicznych miejsc, do którego nie można dotrzeć bez GPS, wykorzystując inne sposoby pozycjonowania – przekazał Finnair, który loty do Tartu zaczął realizować pod koniec marca. Połączenie z Helsinek było też jedynym międzynarodowym realizowanym do tego małego lotniska w południowej części Estonii.

Na lotnisku w Tartu nie ma np. kontrolera ruchu. Estońskie służby zapowiedziały, że podczas przerwy powstanie infrastruktura dzięki której możliwe będzie lądowanie z wykorzystaniem innych metod podejścia do lądowania.

Organy odpowiedzialne za bezpieczeństwo ruchu w Estonii jak i Finlandii zapewniają, że zakłócenia GPS nie wpływają np. na loty do Tallina i Helsinek, gdzie można wykorzystać inne systemy pozycjonowania (m.in. radiolatarnie DME). Bezpieczny jest także ruch promowy na Zatoce Fińskiej – przekazała Estońska Administracja Morska.

Po raz pierwszy głośno o problemach w odbiorze GPS informowano w 2018 r., kiedy do zakłóceń doszło w w fińskiej części Laponii. Miało to miejsce podczas międzynarodowych ćwiczeń NATO w Norwegii, w których Finlandia (jeszcze jako partner NATO) brała udział. Wtedy o źródło zakłóceń podejrzewano rosyjskie siły zbrojne. Norwegia zebrała dowody w tej sprawie, a fińskie MSZ wezwało rosyjskiego ambasadora.

Źródło: gospodarka morska.pl

Przypominamy: Informator OMK podsumowujący nasze działania za rok 2023-2024 dostępny na naszej stronie internetowej.

Informujemy, że jest dostępny Informator podsumowujący nasze działania - 2023/2024 r. Zapraszamy do zapoznania się z treścią.

Informator jest dostępny w wersji papierowej w naszym biurze, w partnerskich ośrodkach szkoleniowych, Urzędach Morskich, Agencjach Pośrednictwa, jest również do pobrania w PDF na naszej stronie internetowej:

<https://www.omk.org.pl/DataFiles/Informator%20OMK%202023%20wersja%20ostateczna%2009-04-2024.pdf>

Źródło: www.omk.org.pl

Nowa podstawa programowa dla historii dla szkoły podstawowej. Co ma się zmienić w roku szkolnym 2024/2025

Podstawa programowa z historii w szkole podstawowej i średniej ma się zmienić, podobnie jak w przypadku innych przedmiotów. Ministerstwo edukacji przedstawiło propozycje nowych treści, które mają być nauczane w szkole. Sprawdź, co ma się zmienić w przypadku historii.

W związku z przedstawieniem przez MEN nowych podstaw programowych w sieci pojawiła się gorąca dyskusja dotycząca treści usuniętych z programu nauczania. Szczególnie kontrowersje wzbudziła historia, najczęściej mówiono m.in. o następujących modyfikacjach:

- pozostawiono zapis „konflikt polsko-ukraiński” w kontekście Wołynia, usunięto zaś fragment mówiący o „ludobójstwie ludności polskiej”;
- przy zapisie „[Uczeń] charakteryzuje różne postawy polskiego społeczeństwa wobec polityki okupantów” usunięto przykłady takich osób, a więc Witolda Pileckiego i Maksymiliana Marię Kolbego;

- usunięto zapis: „[Uczeń] rozpoznaje główne miejsca eksterminacji Żydów polskich i europejskich oraz innych grup etnicznych i społecznych na terenie Polski i Europy Środkowo-Wschodniej (w tym: Auschwitz-Birkenau, Treblinka, Sobibór i Babi Jar)”;
- w przypadku zapisu: „ [Uczeń] przedstawia i omawia działania rządu Rzeczypospolitej Polskiej wobec tragedii Zagłady” usunięto jego dalszą część: „z uwzględnieniem misji Jana Karskiego i roli »Żegoty«”.

Szefowa MEN podkreśliła jednak: „nie podpiszę dokumentu, w którym rzeź wołyńska nie będzie nazywana po imieniu”. Z kolei Katarzyna Lubnauer w rozmowie z PAP zaznaczała, że część treści znalazła się w innym miejscu.

– Wszystko z tych rzeczy jest zapisanych w propozycji odchudzonej podstawy, tylko w innej formule. Jeżeli mówimy o bitwie pod Grunwaldem, to ona nie jest wymieniona, ale jest zapis o wojnach polsko-krzyżackich. Trudno sobie wyobrazić, by nauczyciel ucząc o wojnach polsko-krzyżackich nie mówił o bitwie pod Grunwaldem. Tak samo mamy wyraźnie napisane o heroicznym zachowaniach obywateli polskich w czasie II wojny światowej, w kontekście m.in. zagłady Żydów. Tu oczywiście będzie Żegota i będą Sprawiedliwi Wśród Narodów Świata, czyli wszystko to, co się wiąże z tą piękną kartą narodu polskiego.

Dyskusja dotyczyła nie tylko historii, ale także podstawy programowej z biologii, gdzie usunięto m.in. informacje o cyklu menstruacyjnym.

Wszystkie zmienione podstawy programowe znajdują się na stronie MEN

W przypadku historii na poziomie szkoły podstawowej projektowane zmiany dotyczą m.in. poniższych treści.

Klasa IV:

- Usunięcie treści: „[Uczeń] zna legendy o początkach państwa polskiego”;
- W przypadku podpunktu IV. „Postacie i wydarzenia o doniosłym znaczeniu dla kształtowania polskiej tożsamości kulturowej” z listy osób i wydarzeń, o których uczeń powinien umieć opowiedzieć, usunięto: Zawiszę Czarnego, zwycięstwo grunwaldzkie, przeora Augustyna Kordeckiego, hetmana Stefana Czarnieckiego, Danutę Siedzikówną „Inkę”, zaś przy postaci Jana Pawła II zaznaczono, by pamiętać także o jego pierwszej pielgrzymce do Polski.

Klasa V-VIII – różne działy

- Cywilizacje starożytne. W podpunkcie: „[Uczeń] porównuje koczowniczy tryb życia z osiadłym” wykreślono dalszą część zdania: „i wyjaśnia skutki rewolucji neolitycznej”; W przypadku lokalizowania w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu wykreślono szczegóły, a mianowicie: „(Mezopotamii, Egiptu i Izraela), cywilizacje nad wielkimi rzekami (Indie i Chiny)”.
- Bizancjum i świat Islamu. Umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny islamu (zamiast: „zasięg ekspansji arabskiej”) i wyjaśnia wpływ cywilizacji muzułmańskiej na Europę;
- dodano zapis: „Dostrzega różnice między chrześcijaństwem wschodnim i zachodnim”;
- Średniowieczna Europa. Dodano zapis: „[Uczeń]: charakteryzuje władzę królewską, cesarską i papieską oraz relacje między nimi; Usunięto zapisy: [Uczeń] umiejscawia w czasie i przestrzeni nowe państwa w Europie; wyjaśnia przyczyny i skutki rozłamu w Kościele w XI wieku oraz opisuje relacje między władzą cesarską a papieską; charakteryzuje przyczyny i skutki krucjat”;
- Społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy: „wyjaśnia rolę Kościoła (w tym zakonów) w dziedzinie kultury i życia codziennego (zamiast: nauki, architektury, sztuki i życia codziennego)”.
- Polska w okresie wczesnopiastowskim. Wykreślono: [Uczeń] przedstawia dokonania Bolesława Krzywoustego; opisuje konflikt z Cesarstwem Niemieckim; Wykreślono: [Uczeń] charakteryzuje rozwój państwa Piastów za rządów Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego.
- Polska w okresie rozbitcia dzielnicowego. Wykreślono: „[Uczeń] umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi oraz zagrożeniem najazdami tatarskimi w okresie rozbitcia dzielnicowego”; Po zapisie: „Charakteryzuje proces zjednoczenia państwa polskiego na przełomie XIII i XIV wieku” wykreślono: „wskazując na rolę władców piastowskich (ze szczególnym uwzględnieniem roli Władysława Łokietka) oraz Kościoła”.
- Polska w XIV–XV wieku. Wykreślono: „opisuje związki Polski z Węgry w XIV i XV wieku”; Wykreślono: „charakteryzuje dokonania w dziedzinie polityki wewnętrznej i zagranicznej Jagiellonów w XV wieku”.

- Wielkie odkrycia geograficzne po zapisie: „umieszcza w czasie i przestrzeni wyprawy Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana” usunięto „oraz sytuuje w przestrzeni posiadłości kolonialne Portugalii i Hiszpanii”.
- „Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim
- Usunięto: „charakteryzuje największe osiągnięcia Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Rafaela Santi, Erazma z Rotterdamu, Mikołaja Kopernika, Galileusza i Jana Gutenberga”; Usunięto: „przedstawia okoliczności powstania Kościoła anglikańskiego”; Wykreślono zapis: „umieszcza w czasie i opisuje najważniejsze wydarzenia w dziedzinie polityki wewnętrznej ostatnich Jagiellonów”; Wykreślono: „charakteryzuje politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów, ze szczególnym uwzględnieniem powstania Prus Książęcych”;
- Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów wykreślono zapisy: „omawia przebieg i rezultaty pierwszych wolnych elekcji” oraz „opisuje panowanie Stefana Batorego, ze szczególnym uwzględnieniem jego polityki zewnętrznej”.
- Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku usunięto zapis: „sytuuje w czasie, lokalizuje i omawia najważniejsze bitwy w XVII wieku”.
- Europa w XVII i XVIII wieku. Wykreślono: „charakteryzuje zasadę trójpodziału władzy Karola Monteskiusza i zasadę umowy społecznej Jakuba Rousseau”; Zmieniono brzmienie zapisu: „charakteryzuje reformy oświeceniowe (dodano) na przykładzie wybranego państwa (usunięto: wprowadzone w Prusach, Rosji i Austrii).
- Rzeczpospolita Obojga Narodów w I połowie XVIII wieku. Wykreślono: „charakteryzuje projekty reform ustrojowych Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego”; Usunięto: „omawia zjawiska świadczące o postępie gospodarczym, rozwoju kultury i oświaty”; Wykreślono: „ocenia pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej w czasach saskich”.
- Powstanie Stanów Zjednoczonych. Do zapisu: „omawia przyczyny i następstwa amerykańskiej wojny o niepodległość” dodano: „i ocenia jej rezultaty uwzględniając realizację idei oświeceniowych”; Usunięto: „wymienia instytucje ustrojowe Stanów Zjednoczonych, wyjaśnia ich funkcjonowanie; ocenia sposób, w jaki konstytucja amerykańska realizowała w praktyce zasadę trójpodziału władzy”;
- Wykreślono: „przedstawia wkład Polaków w walkę o niepodległość Stanów Zjednoczonych”.
- Wielka rewolucja we Francji. Dodano: „omawia główne przyczyny wielkiej rewolucji francuskiej i ocenia jej rezultaty, uwzględniając realizację idei oświeceniowych”; usunięto: „wyjaśnia główne przyczyny rewolucji i ocenia jej rezultaty”; Usunięto: „analizuje i objaśnia zasady zawarte w Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela”.
- Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej usunięto zapis: „charakteryzuje cele i konsekwencje konfederacji barskiej”.
- Epoka napoleońska. Usunięto: „opisuje okoliczności utworzenia Legionów Polskich oraz omawia ich historię; Wykreślono: „opisuje powstanie Księstwa Warszawskiego, jego ustrój i terytorium”.
- Ziemie polskie w latach 1815–1848. Usunięto: „wskazuje na mapie podział polityczny ziem polskich po kongresie wiedeńskim”; Przy zapisie: „przedstawia przyczyny wybuchu powstania listopadowego, charakter zmagania i następstwa powstania” usunięto jego dalszą część: „dla Polaków w różnych zaborach”;
- Wykreślono cały dział Europa w okresie Wiosny Ludów.
- Przy działach Powstanie styczniowe oraz Europa i świat w II połowie XIX i na początku XX wieku wprowadzono następujące zmiany: Przy punkcie „dokonuje charakterystyki działań powstańczych” usunięto jego dalszą część: „z uwzględnieniem, jeśli to możliwe, przebiegu powstania w swoim regionie”; Usunięto: „opisuje sytuację polityczną w Europie w II połowie XIX wieku”.
- I wojna światowa. Wykreślono: „omawia najważniejsze konflikty między mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX wieku”; Przy zapisie: „wymienia główne przyczyny wojny” usunięto dalszą część: „polityczne i gospodarcze, pośrednie i bezpośrednie”;
- Sprawa polska w czasie I wojny światowej oraz Europa i świat po I wojnie światowej. Usunięto: „omawia umiędzynarodowienie sprawy polskiej: akt 5 listopada 1916 r., rola Stanów Zjednoczonych i rewolucji

rosyjskich, deklaracja z 3 czerwca 1918 r.”.Usunięto informacje na temat traktatu w Locarno, Ligę Narodów i włoski faszyzm.

- Odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej. Przy podpunkcie: „omawia formowanie się centralnego ośrodka władzy państwowej” wykreślono jego dalszą część „od październikowej deklaracji Rady Regencyjnej do Małej Konstytucji”.
- Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej. Wykreślono: „omawia skutki światowego kryzysu gospodarczego na ziemiach polskich”.
- Droga do wojny. Usunięto: „omawia japońską agresję na Dalekim Wschodzie”; Wykreślono: „przedstawia ekspansję Włoch i wojnę domową w Hiszpanii”.
- Wojna obronna Polski we wrześniu 1939 r. Agresja Niemiec (1 września) i Związku Sowieckiego (17 września). Wykreślono: „podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków, np. obrona poczty w Gdańsku, walki o Westerplatte, obrona wieży spadochronowej w Katowicach, bitwy pod Mokrą i Wizną, bitwa nad Bzurą, obrona Warszawy, obrona Grodna, bitwa pod Kockiem, bitwa nad Bzurą”.
- Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką. „Wyjaśnia przyczyny i rozmiary konfliktu polsko-ukraińskiego (zamiast rzezi wołyńskiej na Kresach Wschodnich) Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej”.
- Świat po II wojnie światowej. Wykreślono: „opisuje okoliczności powstania NRD i RFN”;
- Usunięto: „omawia sytuację w ZSRS i państwach jego strefy wpływów z uwzględnieniem wydarzeń na Węgrzech w 1956 r. i w Czechosłowacji w 1968 r.”; Wykreślono: „wyjaśnia przyczyny oraz lokalizuje w czasie i przestrzeni proces rozpadu ZSRS na przełomie lat 80. i 90., a także wyjaśnia jego następstwa”.
- W działach Stalinizm w Polsce i jego skutki oraz Polska w latach 1957–1981. Wykreślono: „omawia system terroru stalinowskiego w Polsce i ocenia jego skutki”; Usunięto: „przedstawia rolę Jana Pawła II i ocenia jego wpływ na przemiany społeczne i polityczne”.
- W dziale Miejsce Polski w świecie współczesnym usunięto: „przedstawia i sytuje w czasie i przestrzeni proces rozpadu Układu Warszawskiego i odzyskanie suwerenności przez Polskę”.
- Wspomniane sposoby i kryteria to m.in.:
- Usuwanie wymagań szczegółowych, które sugerowały jednokrotną realizację czegoś, co zapisano równocześnie w wymaganiach ogólnych;
- Usuwanie wymagań zaledwie sygnalizujących jakiś bardzo obszerny i złożony problem, prowokujące przez to do powierzchownego omówienia, które utrwalaloby raczej uproszczenia czy stereotypy, niż sprzyjało głębokiemu rozumieniu;
- Usuwanie wymagań szczegółowo ujmujących jakieś wydarzenie czy proces, jeżeli sąsiadowały one z wymaganiami, które ujmowały to samo, ale w szerszej perspektywie;
- Usuwano także wymagania bardzo obszerne, wymagające omówienia na poziomie akademickim, jeżeli sąsiadowały one z wymaganiami bardziej szczegółowymi, których realizacja zapewnia poruszenie także problemów z wymagania bardziej ogólnego, ale w sposób funkcjonalny, jako kontekstu, a nie samodzielnej kwestii;
- Usuwano fragmenty wymagań, w których akcentowano wyraźnie jedną stronę zagadnienia przesłaniając tym samym inną. Zakładano przy tym, że taka zmiana nie prowadzi do usunięcia samego zagadnienia, ale przywraca równowagę w ujęciu problematyki;
- Analizując wymagania odwoływano się do kryteriów historycznego znaczenia, które ustalono dyskutując między innymi tezy Partingtona (1980) i Counsell (2004). Przyjęto, że – w sytuacji koniecznych ograniczeń – zachowywać będziemy wymagania, które w największym stopniu spełniają następujące kryteria: trwałość, głębokość, moc wyjaśniająca, aktualność i adekwatność do wieku rozwojowego.

Pod uzasadnieniem podpisali się eksperci: Marcelina Koprowska (doktorantka Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych UW, nauczycielka w LO), Włodzimierz Kowalczyk (CKE), dr Jakub Lorenc, (Szkoła Edukacji PAFW i UW, nauczyciel w SP i LO), Joanna Szydźiak (nauczycielka w SP), Aleksander Pawlicki (Szkoła Edukacji PAFW i UW, nauczyciel w LO, Koordynator Zespołu).

Źródło: Strefa Edukacji.pl

Jesteś marynarzem pracującym na kontraktach u zagranicznych armatorów? Zapraszamy do OMK / ITF.

Przynależność do Związku zawodowego wielu z nas uważa za zbędną i niepotrzebną będąc w dużym błędzie. Przedstawiamy tutaj kilka powodów, wymiernych korzyści, dla których warto należeć do Organizacji Marynarzy Kontraktowych.

Przynależność do OMK można traktować jako Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków i zdarzeń podczas pracy na morzu. Istotna jest także ochrona praw marynarzy. Życie stwarza różne niespodzianki i nawet najlepszym z nas, pracującym dla najlepszych armatorów może się wiązać z przykrymi sytuacjami.

ETF wykorzystuje każdą szansę jak i kreuje nowe w celu zabezpieczenia miejsc i warunków pracy europejskich marynarzy, utrzymania poziomu szkoleń i morskiego know-how. Wypełniając deklarację do OMK wstępujesz także do ETF i tym samym wspierasz działania na rzecz lepszych miejsc pracy dla marynarzy z UE.

Nasze cele:

- Polscy marynarze powinni mieć równoważne warunki zatrudnienia jakich ich koledzy w innych krajach UE.
- Zakończenia dyskryminacji płacowej i socjalnej oraz segregacji marynarzy ze względu na kraj pochodzenia.
- Każdy marynarz zatrudniony na statku pod banderą UE powinien korzystać z ubezpieczenia społecznego przewidzianego w prawie wspólnotowym.
- Dbanie o wizerunek marynarza w Polsce jak i na świecie poprzez rzetelne informowanie o trudach jego pracy.
- Stworzenie, wdrożenie i egzekwowanie w Polsce przepisów umożliwiających i gwarantujących godziwe warunki pracy marynarzom na statkach polskiej bandery.
- Powszechne stosowania systemu zatrudnienia na czas nieokreślony (zatrudnienie na stałe).
- Zagwarantowanie miejsc pracy dla marynarzy wspólnotowych na statkach uprawiających żeglugę na wodach europejskich oraz międzynarodowych, z należących do armatorów z UE.
- Ustawiczne staranie o obejmowanie marynarzy takimi samymi warunkami i zasadami zabezpieczeń społecznych z jakich korzystają pracownicy lądowi.
- Aktywnego udziału w budowaniu i utrzymywaniu światowej sieci ośrodków dla marynarzy, na miarę potrzeb XXI wieku.

W ramach przynależności do OMK zostaniesz natychmiast objęty ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków w PZU 24 h podczas pracy na statku i wypoczynku w domu, również w strefie działań pirackich. Koszt ubezpieczenia ponosi OMK.

Ponadto:

- **Możesz rozszerzyć swoje członkostwo o ubezpieczenie medyczne obejmujące również Twoją rodzinę. Szczegóły:**
<https://www.omk.org.pl/article/1152>
- Oferujemy po 12-miesięcznej przynależności pomoc w podniesieniu Twoich kwalifikacji, refundujemy kosztu kursów i szkoleń wynikających z Konwencji STCW ukończonych w ośrodkach szkoleniowych w Polsce
- Możesz w razie poważnej sytuacji kryzysowej na statku, w każdej chwili skontaktować się z nami pod awaryjnym numerem telefonu, czynnym 24 h / 24 h.
- Odwiedź na naszej stronie internetowej strefę Marynarze mają taniej – są miejsca gdzie dostaniesz zniżki na podstawie naszej legitymacji OMK/ITF – przejazdy na lotniska, kursy, szkolenia itp.
- Zawsze gdy masz wątpliwości dotyczące zatrudnienia możesz zwrócić się do nas z zapytaniem o sprawdzenie kontraktu, warunków zatrudnienia, prośbą o poradę.
- Możesz skorzystać z bezpłatnej porady podatkowej udzielanej przez prawnika z wyspecjalizowanej Kancelarii Podatkowej z którą współpracujemy (bezpłatna porada / opinia / sporządzenie rozliczenia rocznego.

- Możesz skorzystać z bezpłatnej porady współpracującej z nami Kancelarii Prawnej w zakresie prawa cywilnego, rodzinnego, karnego.
- Możesz liczyć na poprowadzenie roszczenia, w razie kłopotów z armatorem (opóźnienie lub brak wypłaty wynagrodzenia, wypadek na statku, inne)
- W razie bardzo trudnej sytuacji zdrowotnej i materialnej możesz skorzystać z cyklicznego wsparcia finansowego z Marynarskiego Funduszu Renty Chorobowej.

Wypełnij deklarację na naszej stronie internetowej: https://www.omk.org.pl/przylacz_sie

Może polubisz nas na FB ?

<https://www.facebook.com/Organizacja-Marynarzy-Kontraktowych-NSZZ-Solidarno%C5%9B%C4%87-117864694936213/>

Wydarzyło się 06 maja - kalendarium.

---

06 maja jest 127 dniem w kalendarzu gregoriańskim. Do końca roku pozostaje 240 dni.

Dzisiaj imieniny świętują:

Bartłomiej, Benedykta, Domagniew, Edbert, Ewodia, Ewodiusz, Filip, Franciszek, Jakub, Jan, Judyta, Jurand, Miłodrog, Placyd i Teodot.

OMK życzy solenizantom wszystkiego najlepszego 😊

Dzisiaj obchodzimy Europejski Dzień Ruchu Drogowego.

Wydarzyło się sporo rzeczy na przełomie lat, między innymi:

1170 – Książę Mieszko III Stary i biskup Radwan założyli przytułek dla wędrowców i pątników przy kościele św. Michała w Poznaniu.

1277 – Trzebiatów uzyskał prawa miejskie.

1439 – W bitwie pod Grotnikami armia królewska rozgromiła polskich husytów pod wodzą Spytka z Melsztyna.

1499 – W Krakowie została zawarta unia krakowsko-wileńska.

1543 – Odbył się ślub króla Zygmunta II Augusta z Elżbietą Habsburżanką.

1589 – Król Zygmunt III Waza nadał Prużanom prawo magdeburskie i herb miejski.

1710 – Założono Wyższe Seminarium Duchowne w Płocku.

1737 – Antoni Sebastian Dembowski został mianowany biskupem płockim, a Mikołaj Gerard

Wyżycki arcybiskupem metropolitą lwowskim.

1789 – Wybuchł największy pożar w historii Cieszyńska.

1801 – W Wilnie otwarto Cmentarz Na Rossie.

1820 – Tomasz Zan założył w Wilnie Towarzystwo Przyjaciół Pożytecznej Zabawy.

1863 – Powstanie styczniowe: zwycięstwo powstańców w bitwie pod Kobylanką.

1925 – W strzelaninie w gimnazjum w Wilnie zginęło 5 osób, a 9 zostało rannych.

1928 – Wszedł do służby szkuner szkolny ORP „Iskra”.

1943:

- Gestapo aresztowało pierwszego naczelnika Szarych Szeregów Floriana Marciniaka.
- Oddział AK dokonał masakry ukraińskiej ludności we wsi Mołożów na Lubelszczyźnie, w odwecie za niemiecką akcję Ukraineraktion.

1944:

- Pod Grauzyszkami oddziały Okręgu Wileńskiego AK stoczyły zwycięską bitwę z oddziałami litewskiego korpusu gen. Povilasa Plechavičiusa.
- W Warszawie dokonano nieudanego zamachu na SS-Sturmbannführera Waltera Stamma. W walce poległo ośmiu żołnierzy oddziału AK „Agat”.

1945:

- Krajowa Rada Narodowa wydała ustawę konstytucyjną uchylającą Statut Organiczny Województwa Śląskiego, likwidując autonomię Województwa Śląskiego.
- Skapitulował Wrocław (Festung Breslau), jedna z ostatnich twierdz III Rzeszy.

- 1968 – Na Kasprowym Wierchu zanotowano najwyższą (stan na 2017 r.) prędkość wiatru: ok. 288 km/h[5].
- 1969 – Przy PAN powołano Komitet Badań i Prognoz „Polska 2000”.
- 1972 – Oddano do użytku Tor kolarski „Nowe Dynasy“ w Warszawie.
- 1974 – Premiera filmu wojennego Zwycięstwo w reżyserii Jerzego Passendorfera.
- 1985 – Premiera komedii kryminalnej Vabank II, czyli riposta w reżyserii Juliusza Machulskiego.
- 1990 – Premiera filmu biograficznego Korczak w reżyserii Andrzeja Wajdy.
- 2009 – U 58-letniej mieszkanki Tarnobrzega, która powróciła z USA, potwierdzono pierwszy w kraju przypadek zarażenia wirusem świńskiej grypy.
- 2015 – Prezydent RP Bronisław Komorowski odsłonił pomnik Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu.

Kursy kupna i sprzedaży walut obcych – tabela C

Miejsce kursy kupna i sprzedaży walut obcych za złote określonych w § 9 uchwały Nr 51/2002 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 23 września 2002 r. w sprawie sposobu wyliczenia i ogłaszania bieżących kursów walut obcych (Dz. Urz. NP z 2023 r., poz. 1).

Nazwa waluty	Kod waluty	Kurs kupna	Kurs sprzedaży
dolar amerykański	1 USD	4,0102	4,0912
dolar australijski	1 AUD	2,6175	2,6703
dolar kanadyjski	1 CAD	2,5240	2,5830
euro	1 EUR	4,2861	4,3727
forint (Węgry)	100 HUF	13,007	13,225
frank szwajcarski	1 CHF	4,3926	4,4814
funt sztefeling	1 GBP	5,0098	5,1110
jen (Japonia)	100 JPY	2,5973	2,6497
korona czeska	1 CZK	0,1726	0,1750
korona duńska	1 DKK	0,5747	0,5863
korona norweska	1 NOK	0,3619	0,3693
korona szwedzka	1 SEK	0,3672	0,3746
SDR (MFW)	1 XDR	5,2704	5,3768

<https://nbp.pl/statystyka-i-sprawozdawczosc/kursy/tabela-c/>

<https://stoq.pl/q/?s=cl.f>

<https://nasdaqbaltic.com>

Notowania surowców

Wzrost	Jednostka	Kurs	Zmiana	Zmiana procentowa	Max 1R	Min 1R	Czas
ROPA	USD/baryłka	85.88	0.82	0.99%	94.6200	72.0300	06.05 11:19
ZŁOTO	USD/uncja	2 335.80	14.90	0.64%	2 405.5000	1 834.2500	06.05 11:20
MIEDŹ	USD/tona	8 860.00	121.00	1.23%	10 173.0000	7 887.0000	03.05 19:58
SREBRNO	USD/uncja	27.38	0.57	2.13%	28.9600	21.1200	06.05 11:19
PALLAD	USD/uncja	863.83	8.00	0.84%	1 007.0000	861.2800	06.05 11:17
PLATYNA	USD/uncja	876.86	9.35	0.97%	1 125.9500	845.5000	06.05 11:19
NIKIEL	USD/tona	19 048.00	454.00	2.42%	24 712.5000	15 902.5000	03.05 19:59
ALUMINIUM	USD/tona	2 665.00	14.00	0.50%	2 667.0000	2 125.5000	03.05 19:55
		0.00	0.00	%			
CYNK	USD/tona	2 811.00	0.00	0.00%	2 901.0000	2 251.0000	03.05 19:57
ROPA WTI	USD/baryłka	79.82	0.94	1.21%	93.7200	67.2800	06.05 11:20
MIEDŹ COMEX	USD/tuncja	4.61	0.04	0.88%	4.6800	3.5500	06.05 11:19
BAWELNA	USD/tuncja	77.87	-0.29	-0.37%	101.0600	74.9300	06.05 11:19
BENZYNA	USD/galon	2.67	0.02	0.78%	2.9500	1.9900	06.05 11:19
CANOLA	CAD/tona	647.00	10.10	1.58%	843.0000	567.0000	03.05 20:19
CUKIER	USD/tuncja	18.31	0.05	0.26%	27.9600	19.2200	03.05 18:59
DIESEL	USD/tona	747.26	3.00	0.40%	1 010.5000	647.2500	06.05 11:19
DREWNO	USD/1000 stop deskowych	602.00	7.50	1.02%	610.0000	339.0000	03.05 22:02
GAZ ZIEMNY	USD/min bbl	2.16	0.00	0.00%	3.6100	1.5600	06.05 11:19
KAKAO	GBP/tona	6 888.00	499.00	7.70%	10 173.0000	2 200.0000	03.05 17:54
KAUCZUK	JPY/kg/gram	304.00	0.60	0.20%	307.2000	194.7000	02.05 12:00
KAWA	USD/tuncja	200.65	-5.83	-2.82%	235.1800	145.2000	03.05 19:30
KUKURYDZA	USD/tuszar	457.92	-0.38	-0.02%	639.5000	399.7500	06.05 11:18
MLEKO	USD/tuszar	13.40	0.08	0.33%	19.0100	13.7500	03.05 20:47
OLEJ OPALOWY	USD/galon	2.46	0.01	0.41%	3.4700	2.2400	06.05 11:19
OLEJ PALMOWY	MYR/tona	3 342.00	-2.80	-0.05%	4 401.0000	3 205.0000	03.05 12:15
OLEJ SOJOWY	USD/tuncja	43.82	0.48	1.12%	65.6500	43.0400	06.05 11:18
PIZENICA	USD/korzec	812.90	-10.30	-1.26%	761.5000	529.0000	06.05 11:19
RYZ	USD/tuszar	18.89	-0.18	-0.95%	19.6700	14.7600	06.05 03:21
RZEPAK	EUR/tona	470.00	5.00	1.08%	505.2500	386.0000	03.05 18:30
SOJA	USD/korzec	1 208.88	-8.37	-0.62%	1 519.5000	1 133.0000	06.05 11:19
SKO POMARANCZOWY	USD/tuncja	370.46	-1.75	-0.47%	425.8000	244.5000	03.05 20:00
BRUTA IOJOWA	USD/tona	269.66	-3.55	-0.95%	474.6000	326.0000	06.05 11:19
WIEPRZOWINA	USD/tuncja	92.87	-0.48	-0.49%	104.1800	85.0500	03.05 20:04
WOLOWINA	USD/tuncja	178.75	-0.27	-0.04%	189.8800	161.0200	03.05 20:04

<https://www.bankier.pl/surowce/notowania>

